

מסורת הש"ס

א. ערקין כג. ב. כמיות
כ. ב. כ"ק פג. כמיות כג.
ק. כ"ב קכ. ד. ק"ש
טו. כמיות פג. ט. ערקין
ל. כ"ק פג. ט. כ"ב פג.
חוקין ו. נדק פ. ג.

תורה אור השלם

1. הרמב"ם את חטאתם
אשר עשו והשיב את
אשמו בראשו ותישטו
יקח עליו קולן לאשר
אָשָׁם לוֹ. במדבר ה. ז.

מורסר רש"י

מורסר עור דינר. בעל
חוב יוסף ער להלוואה
דינר לא (ש"ב כג).
חוקין עליו במלוה.
שלא נתן לו שמעון דמי
השעה אלא נתן לו שטר
חוב ע"ה (בחובות כג).
ופייסיה בזווי. כמעות
דמי השעה שהיה חייב
למשי פיס את השעה
כשיל רחוק שאלחיות
מכרה לו (ש"ס). מטלטלי
שביק אבון גבן. והיה
בעל חוב על אבני חטוף
ממנו שאין לו קרקע.
ויחמשה לא היה לו
לין. ומטלטלי דמיני לא
משמעדי לבעל חוב ומת
גם אלה אין לו לומר
עליו על החטוף. לפי
שאין לו קרקע מאביו
(ש"ס). נכבד ליה ארעא.
כשמעון היתומים יפיע
לין קרקע דמיני המעות
והדר גבי מנייה בשביל
אחריות אביסו ולא נתן
למחר לא ידעו קרקע
זה מאביו אלא קמעו
כמעות. דאמר לכו ע"י
שעבוד חוב אביסו מה
לכו והיה היה לכו כירושם
קרקע שלקח אביסו בחיי
(ש"ס). בעל חוב. על
אביסו חוזר וגובה
אורח מהם. אילו נכלה
לכס ממש כירושם (ש"ס).
ת"ל ותן לאשר אשם
לו. ולא נתן לאשר
הלוה. אלא לאשר האשם
שלו. ואשם הוא קין.
דלאמריה נתחל (כ"ק
ק). למי שהקין שלו
(בחובות טו). לאשר הקין
שלו ולא נתן לאשר שם
טו (ש"ס כג). כשהרהרו
אצלו. שמעון כ"ד
משכן (בחובות טו). שנתן
במשכן עד נכר. ולא
מתוך גורמא ואלו שנתן
אלא קנייה ממש (כ"ב פ. ג).

כל שעה פרק שני פסחים

לא.

עין משפט
גר מצודה

מא א מ"י פ"ו מהלכת
ערקין הלכה טו:
מב ב מ"י פ"ה מהל'
מלוה הלכה י פגמ
עשין ד:
מג ג מ"י פ"ג שם הלכה ט
ופגמ שם פ"ג ט"ע
מ"מ פ"י ק"י פ"ה ח:
מד ד מ"י פ"ג שם הלכה
י פגמ עשין כג
טו ט"ע פ"ה פ"י ק"י פ"ה
פגמ עשין ח:
ה

באחריות. שלא באחריות פשיטא דמתן לירושו אפילו לא
זקפן עליו במלוה אכל באחריות קמ"ל דה"ל יעבכס
לעגמו דה"ל כמופס מחיים קמ"ל דלא חשיב ליה כמופס מחיים כיון
זקפן עליו במלוה: ופייסיה בזווי. רבנא נקט חף על פי
שנתן מעות לא מלי למימר המעות
שנתחייבתי לאביסו נמתי לו:
משמעדינא ז"ב"ה דאבוכון
מדריבי נתן.

ואתי מלוה ופריק ב"דנתן *מוסיף עוד דינר
ופודה את הנכסים האלו כי פליגי דובין
מלוה וקדיש מלוה אביי אמר למפרע הוא
גובה כיון דמטא ומניה ולא פרעיה איגלאי
מילתא למפרע דמעיקרא ברשותיה הוה
קאי ושפיר אקדיש ושפיר זבין ורבא אמר
מכאן ולהבא הוא גובה כיון דאילו הוה ליה
זווי הוה מסליק להו בזווי אישתכח דהשתא
קא קני ומי אמר רבא הכי ויהאמר רמי בר
חמא י'ראובן שמכר שדה לשמעון באחריות
זקפן רבא ב'מלוה ומת ראובן ואתא בעל
חוב דראובן וטרף ליה משמעון ואתא
שמעון ופייסיה בזווי דינא הוא דאתו בני
ראובן ואמרי ליה לשמעון אנן מטלטלי

שבק אבון גבן ומטלטלי דיתמי לבעל חוב לא משמעדי ואתא רבא אי
פיקח שמעון מנבי להו ארעא והדר גבי לה מינייהו ודאמר רב נחמן י'תומים
שנבו קרקע בחובת אביהם בעל חוב חוזר וגובה אותה מהן אי אמרת
בשלמא למפרע הוא גובה אמטו להכי חוזר וגובה אותה מהן דכמאן
דגבו מחיים דאבוחון דמי אלא אי אמרת מכאן ולהבא הוא גובה אמאי חוזר
וגובה אותה מהן הוה אמאי חוזר דובין יתמי נכסי דמי ואילו קני יתמי נכסי מי
קא משמעדי לבעל חוב שאני התם דאמר להו כי היכי דמשמעדינא
ליה לאבוכון משמעדינא נמי לבעל חוב דאבוכון מד' נתן ד'דחניא רבי
נתן אומר י'מנין לנושה בחבירו מנה וחבירו בחבירו שמוציאין מזה ונותנין
לוה ת"ל י'נתן לאשר אשם לו נתן נכרי שהלוה את ישראל על חמצו אחר
הפסח מותר בהנאה אי אמרת בשלמא למפרע הוא גובה אמטו להכי מותר
בהנאה אלא אי אמרת מכאן ולהבא הוא גובה אמאי מותר בהנאה ברשותא
דישראל הוה קאי הכא במאי עסקינן כשהרהרו אצלו לימא כתנאי ישראל
שהלוה לנכרי על חמצו לאחר הפסח אינו עובר משום רבי מאיר אמרו
עובר מאי לאו בהא קמפלגי דמר סבר למפרע הוא גובה ומר סבר מכאן
ולהבא הוא גובה ותסברא אימא אבא לנכרי שהלוה לישראל על
חמצו אחר הפסח דברי הכל עובר והא איפכא מיבעי ליה למאן דאמר
התם אינו עובר הכא עובר למאן דאמר התם עובר אינו עובר

מעות ולא היה כך ליתן לבעל חוב ולא לעבדן בשביל אחריות מכירתן דמטלטלי דיתמי לא שעבדוס חממים לבעל חוב דקרקע של יתומים
הוא דלמרינן בעל חוב גובה אותה בחובת אביהן משום דמחיים חל שעבודא עליהן אכל על מעות שלא היו בעין לא חיל שעבודו מחיים
עליהן וכשהן בעין אין כאן ליה ולבעלי המעות דהיינו יתומים לא הלוה זה לזו: ואמר רבא גרסין: אי פיקס. זה שמעון יעשון
ויאמר להם אין לי מעות לפרוע לכם אלא קרקע יש לי ויתנה להם בחובותיהם וחוזר וגובה אותה מהם בשביל אחריות מכירה שקבל אביהן
עליו דהשתא כי אביו להו הא ארעא איגלאי מילתא דלאו מטלטלי הוא דשביק גביה אלא קרקע: בעל חוב. אחר של אביהן חוזר וגובה
אותה מהן אלמא אמרינן הנוטל קרקע בחובו מאותה שעה שנתן לו המעות נקית לו: א"כ. אמרינן איגלאי מילתא למפרע שהיתה
קנייה לאביהן קרקע זה שגבו בחוב אביהן משום הכי בע"ה אחר של אביהן חוזר וגובה אותה מהן דכמאן דגבי לה מחיים דאבוחון דמי: אלא
אי אמרס. כל הגובה קרקע בחובו אינה קנייה לו אלא מגבייה ואיך אמאי בעל חוב אחר חוזר וגובה אותה מהן לא יחא דבר זה אלא כמי
לבעל חוב דאבוכון מדריבי נתן. לעולם מכאן ולהבא הוא גובה ומאי דאמר רב נחמן בעלמא בעל חוב חוזר וגובה אותה מהן משום דאמר
לכן בעל חוב לי יתומים מכה מי נחלם וביתם קרקע זו מכה שעבוד של אביהן וכי היכי דמשמעדינא לאבוכון קרקע זו של ליה שליה
מאביסו משמעדינא נמי לדרי שהימי מלוה של אביהן והמחויב לו כלום משועבד לי מדריבי נתן הלך קדס שעבודי עליה אפי' אלא ליה
שהיתה ברשותו. ושמעון נמי אמר להו לבני ראובן כי היכי דהיי נכסי משועבדין לאביסו בשביל חובו היו משועבדין גם לעממי מכה אביהן
שהיה ליה אכלי מחמת אחריות המכירה מד' נתן דמה לי אי מה לי אחר הלך אש"פ שלא היתה קנייה לאביסו מחיים חל שעבודי עליה
אכל עממי: לאשר אשם לו. לאשר הלוהו לו לא נאמר אלא לאשר אשם לו לאשר הקרן שלו. נכבד קמא"ו אמרינן אשם זה קרן: סנן נכרי שהלוה
כו. ק"ד השתא בשלם ממסרו לו אלא שעבדו לו כשאר לווים שאם לא אשך כך עד יום פלוני נא לבימי ונכח ממחן זה: כשהרהרו אלו. נביתו
של נכרי נתנו. קס"ד השתא דטעמא משום דהוה ליה מורת משכון ובעל חוב קונה משכון: ישראל שהלוה אס הנכרי על חמלו. קודם הפסח
לאחר הפסח אינו עובר אס נהנה ממנו: מאי לאו. בשלם הרהרו ובהא קמפלגי דמ"ק סבר מכאן ולהבא הוא גובה כו: אימא סיפא דברי
הכל עובר. ואי טעמא משום להבא ולמפרע הוא איפכא הוה לן לאפודי פלוגמיהו כהא ולא לאשוי דעמיהו דלמאן דאמר לעיל דירשא
עובר אלמא למפרע הוא גובה הכא הוה ליה למימר אינו עובר משום דכשעת הלוואה קס ליה ברשות נכרי ולמאן דאמר התם כו:
אלא